

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **67789**

(13) **U**

(51) МПК

G09B 23/28 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2011 08326**

(22) Дата подання заявки: **04.07.2011**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **12.03.2012**

(46) Публікація відомостей
про видачу патенту: **12.03.2012, Бюл.№ 5**

(72) Винахідник(и):

**Гнатюк Михайло Степанович (UA),
Гаргула Тетяна Ігорівна (UA)**

(73) Власник(и):

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД "ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО",
Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, 46001 (UA)**

(54) СПОСІБ МОДЕЛЮВАННЯ ВИРАЗКИ ДВАНADЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ

(57) Реферат:

Спосіб моделювання виразки дванадцятипалої кишки включає аплікацію розчину концентрованої оцтової кислоти на її серозну оболонку. Аплікацію здійснюють під лапароскопічним контролем, і додатково обтурують венозні судини початкового відділу дванадцятипалої кишки, причому обтурацію виконують термокоагуляційним методом.

UA 67789 U

Корисна модель стосується медицини, а саме експериментальної патології, зокрема моделювання патологічних процесів, і може бути використана при дослідженні патології та визначенні ефективності коригувального впливу.

Відомий спосіб моделювання виразки дванадцятипалої кишки, що включає аплікацію розчину концентрованої оцтової кислоти на її серозну оболонку [1]. За відомим способом розчин концентрованої оцтової кислоти наносять на серозну оболонку дванадцятипалої кишки лабораторних тварин через лапаротомічний доступ, а формування виразки спостерігають на 6 добу.

Недоліком відомого способу є недостатній рівень інформативності і точності, що впливає з того, що лапаротомічний доступ призводить до надмірної травматизації органів, підвищує ризик інфікування, істотно подовжує термін формування експериментальної моделі.

В основу корисної моделі поставлено задачу вдосконалити відомий спосіб, в якому шляхом зміни технології відтворення патологічного процесу, спрямованого на оптимізацію оперативного доступу і направленої корекції гомеостатичної функції досягають підвищення рівня точності та інформативності.

При вирішенні технічної задачі було взято до уваги те, що лапаротомія як методика оперативного доступу, часто супроводжується проникненням мікроорганізмів у черевну порожнину, що призводить до запалення очеревини, наприклад, у вигляді перитоніту, в силу чого оптимальнішим слід визнати застосування міні-інвазивного доступу під лапароскопічним контролем. З огляду на те, що виразковий процес виникає на підґрунті порушеного кровопостачання, доцільним є застосування при відтворенні моделі патологічного процесу обтурації частини венозних судин дванадцятипалої кишки. Останнє призведе до венозного застою та гіпоксії тканин стінки кишки.

Беручи до уваги наведене, у способі моделювання виразки дванадцятипалої кишки, що включає аплікацію розчину концентрованої оцтової кислоти на її серозну оболонку, відповідно до корисної моделі, аплікацію здійснюють під лапароскопічним контролем, і додатково обтурають венозні судини початкового відділу дванадцятипалої кишки, причому обтурацію виконують термокоагуляційним методом.

Спосіб здійснюють наступним чином. Експериментальну тварину, наприклад свиню в'єтнамської породи, наркотизують, після чого вводять у черевну порожнину три троакари: 2 - для інструментів, 1 - для відеокамери. Далі через один із троакарів проводять аплікацію розчину концентрованої оцтової кислоти на серозну оболонку низхідної частини дванадцятипалої кишки на відстані 2,0 см від пілоруса. Час експозиції - 22-27 с. Після цього венозні судини початкового відділу дванадцятипалої кишки обробляють термокоагулятором, чим забезпечують їх обтурацію.

Приклад 1. Свиню в'єтнамської породи (самець масою 3900 г) наркотизували внутрішньовенним введенням 5 % розчину тіопенталу натрію із розрахунку 15 мг/кг маси, всього 2 мл. Відповідно до вимог методики міні-інвазивної хірургії, тварині в положенні на спині з дотриманням правил асептики і антисептики за допомогою голки Вереша провели інсуфляцію CO₂ в черевну порожнину до створення в ній тиску 12 мм рт. ст. Із пупкового доступу ввели відеокамеру, а в правій та лівій підреберних ділянках - троакари для інструментів. На серозну оболонку передньої поверхні низхідної частини дванадцятипалої кишки, відступивши 2,0 см від пілоруса, аплікували розчином концентрованої оцтової кислоти з експозицією 22 с. Після цього біполярним коагулятором обтурували вени початкового відділу дванадцятипалої кишки. На п'яту добу після експерименту фіброскопічно спостерігали формування виразки у слизовій оболонці дванадцятипалої кишки. Про наявність експериментальної виразки свідчили крововиливи, а також дефект слизової оболонки діаметром 4,5 мм, заповнений кров'ю.

Приклад 2. За запропонованим способом моделювали виразку дванадцятипалої кишки у 8 свиней в'єтнамської породи. Результати дослідження наведено у таблиці.

Таблиця

№ п/п	Група спостереження	n	Результат
1	Дослідна	8	Хронічна виразка у 8 тварин (100 %)
2	Контроль (виразка за Okabe)	6	Хронічна виразка у 5 тварин (84 %)

При патогістологічному дослідженні встановлено типові прояви виразкового процесу в слизовій оболонці кишки. Так, дефект тканини останньої досягав м'язової оболонки, на його дні помічено розростання сполучної тканини, спостерігаються десквамовані епітеліальні клітини. У

слизовій оболонці, підслизовій основі та м'язовій оболонці спостерігаються стромальні та периваскулярні набряки, значна кількість сполучнотканинних елементів, виражена інфільтрація.

Отже, запропонований спосіб забезпечує вищий, порівняно із прототипом, рівень відтворення експериментальної моделі, і може бути застосованим у наукових дослідженнях.

5 Джерело інформації:

1. Okabe S. A. method for experimental, penetrating gastric and duodenal ulcers in rats/ S. Okabe, James L. A. Roth, Carl J. Pfeiffer // Digestive diseases. - 1971. - Vol. 16, № 3. - P. 277-284.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

10

Спосіб моделювання виразки дванадцятипалої кишки, що включає аплікацію розчину концентрованої оцтової кислоти на її серозну оболонку, який **відрізняється** тим, що аплікацію здійснюють під лапароскопічним контролем, і додатково обтурують венозні судини початкового відділу дванадцятипалої кишки, причому обтурацію виконують термокоагуляційним методом.

15

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601